

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 674)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	5. marts 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets grundnotat om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2029/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler, KOM(2003)14 endelig.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet og Plantedirektoratet,

Departementet

J.nr.: 2003-20-221-00436

Den 5. marts 2003

HEE/ASI/CIC/KHR/LBL

FVM 020

om Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

KOM(2003)14 endelig

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2003) 14 af 16. januar 2003 fremsat forslag om ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (økologiforordningen).

Forslaget er oversendt til Rådet den 17. januar 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, Kommissionen anfører, at økologiforordningen fastsætter en harmoniseret ramme for mærkning, produktion og kontrol af økologiske produkter og fremhæver bl.a., at det er nødvendigt at styrke kontrolordningen. Regeringen er enig i denne betragtning.

Formål og indhold

Forslaget indeholder 4 ændringer til økologiforordningen.

I økologiforordningen, art. 2, er der i dag på fællesskabssprogene opremset en række betegnelser, som er beskyttede betegnelser i fællesskabet for produkter, ingredienser og fodermidler, der er fremstillet efter økologiforordningens artikel 6. Også afledte ord eller forkortelser, alene eller sammensat, er omfattet. Som eksempler kan nævnes "ecologico", "biologique", "bio", "øko". For at fjerne enhver mulighed for mistolkning med hensyn til beskyttelsens rækkevidde præciseres det med forslaget, at beskyttelsen gælder på et hvilket som helst fællesskabssprog i hele fællesskabet.

Økologiforordningen, art. 8, stk. 1, fastsætter, at erhvervsdrivende, der producerer, tilbereder eller fra et tredjeland indfører økologiske produkter skal underlægges kontrolordningen, hvilket som minimum omfatter gennemførelsen af de kontrolforanstaltninger og forholdsregler, der er anført i forordningens bilag III, jf. art. 9, stk. 3. Kontrolkravene i økologiforordningen er minimumskrav.

Det foreslås, at kontrolordningen kommer til at gælde for alle erhvervsdrivende i hele produktions- og tilberedningsprocessen, dvs. også erhvervsdrivende, som oplagrer og/eller alene forhandler økologiske produkter (engrosforhandlere/mellemhandlere og detailhandelen). Det foreslås dog, at detailhandlere, der ikke foretager nogen tilberedning af de økologiske produkter, og som sælger disse direkte til den endelige forbruger i en forseget emballage, undtages fra kontrolordningen. Dermed vil detailhandlere, der forhandler økologiske produkter i løs vægt, blive omfattet af kontrolordningen.

I øjeblikket må kontrolorganer og kontrolmyndigheder ifølge økologiforordningen, art. 10, stk. 7, ikke videregive oplysninger og data, som de kommer i besiddelse af under udførelsen af kontrollen til andre end den ansvarlige for den pågældende bedrift og de kompetente myndigheder. Det foreslås, at de kan udveksle relevante oplysninger om resultaterne af deres kontrol med andre kontrolmyndigheder eller godkendte kontrolorganer for at sikre, at produkterne er produceret i overensstemmelse med økologiforordningen.

Det har indtil for nylig kun været varer, der var produceret i EU, der kunne mærkes med EF-logoet med undtagelse af varer, der indeholdt op til 5% råvarer fra tredjelande. I forslaget foreslås det klargjort, at EF-logoet kan anvendes på produkter indført fra tredjelande, forudsat at kontrolordningen i tredjelandet opfylder økologiforordningens krav om, at medlemsstaten/tredjelandet udpeger en myndighed, som skal godkende og føre tilsyn med private kontrolorganer.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Økologiforordningen er umiddelbart gældende i Danmark. Kontrolkravene i økologiforordningen er minimumskrav. Der findes yderligere kontrolkrav i Fødevaredirektoratets bekendtgørelse nr. 761 af 14. august 2000 om økologiske fødevarer m.v. med senere ændringer, og Plantedirektoratets bekendtgørelse nr. 697 af 16. juli 2000 om økologisk jordbrugsproduktion med senere ændringer.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vurderes at hæve beskyttelsesniveauet i Danmark

En vedtagelse af forslaget vil kræve ændring af Plantedirektoratets og Fødevaredirektoratets økologibekendtgørelser.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at vurdere forslagets statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt i høring til en bred kreds af organisationer m.v. i henhold til Fødevarerlovens § 6 samt til Det Rådgivende Fødevareudvalg, §-2 udvalget og Det Økologiske Fødevareråd.

Landbrugsrådet, Dansk Landbrug, Økologisk Landsforening, Mejeriforeningen, Dansk Kvæg, DEG, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Danske Slagterier, Køddbranchens Fællesråd, DLG, Det Danske Fjerkræråd og Fødevarerindustrien afgav følgende bemærkninger. Organisationerne bakker op om bedre gennemsækelighed og kontrol med økologiske varer, navnlig om udveksling af oplysninger mellem kontrolmyndigheder, men bemærker dog, at udmøntningen af det samlede forslag kan være svært at gennemføre. Organisationerne støtter ligeledes beskyttelsen af termen økologi. Organisationerne finder det positivt, at der kan ske kontrol i hele produktionskæden, men finder dog, der bør opstilles et håndterbart registreringssystem for forarbejdere m.v. og en risikobaseret kontrol, så den økologiske produktion ikke indskrænkes, men gøres mere troværdig. Organisationerne finder det meget positivt, at der nu åbnes for udveksling af oplysninger mellem kontrolmyndigheder eller godkendte kontrolorganer for at undgå svindel. Forud for mere gennemgribende ændringer af kontroldelen af forordningen bør der iværksættes undersøgelser af, hvor problemet med snyd er størst i samarbejde med både statslige og private kontrolorganer, således at ændringer har den ønskede virkning og giver mindst muligt bureaukrati. Organisationerne finder der er behov for en præcisering om, hvorvidt udveksling af informationer vedrører forholdet mellem kontrolorganer eller offentliggørelse af kontrolresultater til forbrugerne. Endelig ønsker organisationerne, at der er lige muligheder for at bruge EU-logoet, uanset om det er importerede råvarer, færdigprodukter eller biprodukter, hvis de er produceret og kontrolleret efter regler, der svarer til forordningen. Der skal ikke sættes en ekstra barriere op ved at kræve, at importerede produkter skal være kontrolleret af en offentlig myndighed i tredjelandet.

De Samvirkende Købmænd støtter punktet vedrørende beskyttede betegnelser så som bio. Organisationen er principielt enig i udvidelse af kontrollen til hele produktions- og tilberedningsprocessen, men mener, at ikke kun detailhandlere, men alle, der alene håndterer *færdigpakke*de økologiske fødevarer, bør være undtaget fra krav om mængderegnskab m.v. De meget omfattende krav om kontrolforanstaltninger bør i princippet kun række til og med indpakning og mærkning. Leddene herefter, altså grossister og detailhandlere, der alene videresælger færdigpakke/de/forseglede varer, bør ikke belastes med unødvendige kontrolforanstaltninger, med mindre særlige forhold berettiger dette. Organisationen opfordrer til, at det sikres, at en forordningsbegrænsning af omfanget af oplysninger ikke forhindrer det danske system med offentliggørelse af kontrolresultater. De Samvirkende Købmænd har ingen indvendinger mod forslaget vedr. EU-logo, men vil understrege, at det er ekstremt vigtigt at sikre, at kontrollen i de pågældende tredjelande er mindst lige så streng som den i EU/Danmark. Det vil være utåleligt, hvis svindel/overtrædelser af reglerne i lande uden for EU kompromitterer økologien. Endelig mener organisationen, at Kommissionen bør opfordres til at udgive en helt ny forordning med alle de ændringer, der er kommet siden 1991.

Coop Danmark A/S er positiv overfor, at udmøntede regler i Danmark nu foreslås harmoniseret i hele EU. COOP Danmark kan ikke tilslutte sig forslaget om, at erhvervsdrivende, der oplagrer økologiske fødevarer – som generelt princip –, skal medtages i forordningens § 8. Detailbutikker, der ikke tilbereder økologiske varer, skal undtages §§ 8 og 9 i forordningen, uanset om det gælder løssalg eller salg af færdigpakke/de varer. Ellers vil det formodentlig forårsage, at de fleste forhandlere/detailbutikker vil overveje at begrænse sortimentet eller helt holde op med at forhandle økologiske varer – stik mod ønskerne for den fremtidige udvikling i økologien. Der bør angives undtagelser for kravet om at følge § 9 og de deraf udspecificerede regler i bilag III, helt eller delvist. Der bør ske en differentiering mellem import fra 3. lande, uemballerede produkter og detailpakke/de, mærkede økologiske varer, således at engrosforhandlere eller detailhandlere, der opbevarer detailpakke/de, mærkede varer undtages helt eller delvist. COOP Danmark kan bifalde, at det også bliver muligt for kontrolmyndigheder/organisationer at udveksle relevante kontroloplysninger mellem landene.

Dansk Supermarked støtter begrundelserne for at have en stærk kontrolordning, der gælder for alle erhvervsdrivende i hele produktions- og tilberedningsprocessen. Kontrolordningen bør ikke gælde for detailhandlere, der ikke foretager

nogen tilberedning, og som sælger produkter direkte videre til den endelige forbruger i en forseglet emballage. Kontrolordningen bør også undtages for alle led i kæden, som ikke foretager nogen tilberedning, og som blot opbevarer (lager, grossist etc.) og efterfølgende sender videre til næste led, eksempelvis detailbutik.

Horesta anfører med hensyn til restauranter, der serverer måltider, hvor økologiske fødevarer indgår, at det er meget kompliceret at markedsføre disse måltider på lovlig vis jævnfør forordningen. Det er derfor meget relevant for restauranter og storkøkkener, at muligheden for råvareanprisning er til stede. Denne mulighed motiverer og øger forbruget af økologiske råvarer i storkøkkener og restauranter. HORESTA skal derfor understrege, at det vil være meget u hensigtsmæssigt for restauranter og storkøkkener, hvis forordningen får indflydelse på de nationale regler eller vejledninger således at anprisning af råvarer kompliceres eller gøres ulovlig. Konsekvensen vil være, at restauranterne opgiver at formidle den relevante information om råvarerne til kunderne. Dette kan ikke være i forbrugernes eller samfundets interesse.

Specialarbejderforbundet støtter ændringerne, men finder dog at kontrol overfor tredjelands er meget striks (vedr. logo) og vil medføre unødige byrder for disse.

92-gruppen (19 danske miljø- og u-landsorganisationer) er skuffet over, at ændringen (vedr. logo) ikke for alvor fjerner den barriere, der er for tredjelandes brug af det fælles EU-økologimærke. Kravet, om at 95 % af varen skal være fremstillet i EU, er et åbenlyst eksempel på grøn protektionisme, og da forordningen nu er til revision, burde det fjernes.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.